

Náša Pot

Glasilo Kmetijskega kombinata Ptuj
September 1997, številka 1

Domoznanski oddelek

63

NAŠA POT
1997

KNJIŽNICA IVANA POTRCA PTUJ

070.489(497.12Ptuj)

6012059,1

COBISS o

**LASTNINJENJE NAŠEGA PODJETJA V
ZAKLJUČNI FAZI**

**NOVI STROJI ZA DODELAVO SEMENA
V STARŠAH**

**NOVI KONJI ZA DELOVNO ENOTO
PTUJSKO POLJE**

**POSODOBITEV PROIZVODNJE
V KK - TMK DRAŽENCI**

**REŠEVANJE EKOLOŠKE
PROBLEMATIKE NA FARMI PRAŠIČEV**

kmetijski kombinat ptuj

VSE NAJBOLJŠE ZA ROJSTNI DAN!

Naše podjetje *Kmetijski kombinat Ptuj* praznuje v septembru 36. rojstni dan. Praznovali bomo delovno, ne bomo organizirali veselice, ne veličastnih sprejemov ali gala večerov. Čeprav ne praznujemo okrogle obletnice, imamo številne razloge, da smo veseli, zadovoljni in ponosni in da so tako razporejeni tudi naši prijatelji: upokoјenci, poslovni partnerji in seveda bodoči delničarji, saj smo se letos bogato "obdarovali."

Katera in kakšna so ta "darila", ki smo si jih vsa sami prislužili?

V *Kmetijstvu* nadomeščamo zastarelo in iztrošeno mehanizacijo s sodobno novo in krona tega je letošnji nakup zelo zmogljivega in najsodobnejšega traktorja, prvega takšnega v Sloveniji. Na letošnjem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so mu podelili zlato medaljo. Verjamem, da bodo naši najboljši traktoristi, ki bodo z njim upravljali, iztisnili iz njega vse, kar zmore, in hkrati uživali pri delu, saj bodo varovani v klimatizirani kabini ob glasbi iz radijskega aparata.

Še eno pomembno novost smo si "privoščili" v *Kmetijstvu*. Posodobili smo semenarski center v Staršah in s tem potrdili našo namero, da se bomo s semenarstvom ukvarjali še v večji meri.

V *Tovarni krmil* zaključujemo posodobitev računalniškega vodenja proizvodnje, obnovili smo tudi sušilnico. Pridobili smo standard kakovosti ISO 9001, kar je naš velik dosežek in istočasno zaveza kupcem, da bo odslej kvaliteta naših krmil stalno dobra.

Farma prašičev je končno dobila novo kurilnico. Pa še na čistilni napravi bomo postorili nekatere stvari.

Vinarstvo nas je "šokiralo" - na tržišče je poslalo novi izdelek. ledeni čaj z blagovno znamko ŠOK. Ob tem pa nismo pozabili na tehnološke posodobitve pri šolanju vina.

Dvorišče *Tehnoservisa* spreminja podobo, poslovne kapacitete prilagajamo tržnim zahtevam.

Gradbeni remont nadaljuje uspešno poslovanje in ima zaposlene vse zmogljivosti.

In kaj so dobili *Terme* in restavracija *Ribič*? Za darilo je poskrbela Mestna občina Ptuj z novim mostom čez Dravo. Ta povezava obeh naših turističnih objektov in zlasti skrajšana pot med Termami in starim mestnim jedrom je nova vspodbuda za bolj smeli razvoj turistične dejavnosti v našem podjetju.

Ali ni to dovolj razlogov za veselje? Našteta in druga številna manjša "darila" nam poleg veselja vlivajo še optimizem in prepričanje, da bodo naslednje obletnice prav tako lepe in še bolj bogate.

Vsem zaposlenim, zlasti pa še jubilentom, iskreno čestitam ob letošnjem prazniku Kmetijskega kombinata Ptuj!

Glavni direktor
Alojz Erlač

LASTNINJENJE NAŠEGA PODJETJA V ZAKLJUČNI FAZI

Postopek lastninjenja našega podjetja bo trajal pet let.

Če na kratko osvežimo spomin:

- zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij je bil sprejet decembra 1992,
- program lastninskega preoblikovanja KK Ptuj je delavski svet našega podjetja sprejel decembra 1994,
- dokončen program lastninjenja smo sprejeli v decembru 1996,
- Agencija za privatizacijo je naš program potrdila decembra 1996,
- interno razdelitev in notranji odkup delnic našega podjetja, v katerem je sodelovalo preko 1.700 zaposlenih, bivših zaposlenih in upokojencev, smo izpeljali v januarju in februarju 1997,
- javno prodajo delnic, v kateri je sodelovalo okrog 18.000 državljanov Slovenije s svojimi certifikati, smo izvedli konec maja in v juniju 1997.

- statut nove delniške družbe, ki ga bo sprejel delavski svet podjetja,
- sestavo članov začasnega nadzornega sveta delniške družbe, katerih dve tretjini bo imenoval delavski svet podjetja, tretjino pa svet delavcev, ki morabiti v skladu z Zakonom o soupravljanju delavcev predhodno izvoljen,
- sestavo začasne uprave podjetja, ki jo bo imenoval začasni nadzorni svet.

Ko bomo pridobili drugo soglasje agencije za privatizacijo, bodo izpolnjeni pogoji za vpis našega podjetja kot delniške družbe v sodni register, kar pomeni tudi formalni začetek poslovanja lastninsko preoblikovanega podjetja.

Srečko Kolar, dipl. polit.,
vodja splošno kadrovskega sektorja

Zdaj lahko trdimo, da je bilo lastninjenje našega podjetja izvedeno v skladu s programom, ki ga je decembra 1996 sprejel delavski svet. Vseh 2.531.109 delnic našega podjetja je dobilo svojega lastnika.

Da smo lastninjenje izvedli v skladu s potrjenim programom, bo z izdajo drugega soglasja odločila Agencija za privatizacijo. Za pridobitev drugega soglasja pa moramo poleg natančne razdelitve delnic Agenciji predložiti še:

RAZMNOŽEVANJE OZIMNIH ŽIT V KMETIJSTVU

Kmetijstvo KK Ptuj je postalo eden največjih in najkvalitetnejših pridelovalcev in dodelovalcev ozimnih žit v Sloveniji. Na naših poljih je posejanih 620 ha s semensko pšenico in semenskim ječmenom, kar znese 3.700 ton nedodelanega semena (potreba v Sloveniji je 9.500 ton). Sami od tega dodelamo 2.500 ton v dodelovalnem centru v Staršah.

V Kmetijstvu KK Ptuj pa ne razmnožujemo samo pšenice in ječmena, temveč tudi oljno repico, koruzo, semenske trave in semensko deteljo. Te poljedelske kulture razmnožujemo na dokaj malih površinah,

vendar jih bomo v prihodnosti povečevali. Posebej to velja za koruzo, ki jo zdaj semenimo le na 42 ha.

V Kmetijstvu KK Ptuj skrbimo tudi, da so v Sloveniji prisotne nove najkvalitetnejše sorte žit in koruze. Zdaj sodelujemo predvsem s semenskimi hišami iz sosednje Hrvaške, v bodoče pa se bo to sodelovanje razširilo tudi na druge žlahtniteljske hiše v Evropi.

Naš cilj je, da pridelovalcu merkantilne pšenice, ječmena in koruze ponudimo seme visoke kakovosti, ki mu bo zagotavljalo maksimalen ekonomski učinek.

Gl. tehnolog za poljedelstvo:
Branko Valenko, dipl. ing. agr.

NOVI KONJI ZA DELOVNO ENOTO PTUJSKO POLJE

Ne bomo govorili o lepoticah na štirih nogah, s katerimi so pred leti v vpregi obdelovali njive Ptujkega polja. Govor bo o vseh 260 konjskih močeh, ki jih zmore novi traktor FENDT FAVORIT 926 - VARIO, s katerim bomo v bodoče obdelovali najtežja tla v Pesniški dolini, po potrebi pa tudi v Polskavski.

Osnovne tehnične značilnosti traktorja:

- motor MAN, 6-valjni, moči 191 kW,
- brezstopenjski menjalnik VARIO, razvit v tovarni FENDT posebej za velike traktorje, omogoča hitrosti od 0,02 km/h do 50 km/h,
- hidravlika z Boschevo elektronsko regulacijo zadaj, spredaj mehanska. Posebnost hidravlike je avtomatsko blaženje nihanja nošenih priključkov med transportom, kar prispeva k udobju, varnosti in onemogoča poškodbe priključkov in traktorja med transportom,
- serijsko je opremljen z avtomatiko za vklop in izklop štirikolesnega pogona in 100% zapore diferencialov spredaj in zadaj,
- vzmetena, dobro zvočno izolirana komfortna kabina s klimatsko napravo, toniranimi stekli in udobnim zračno vzmetenim sedežem daje človeku prijetno delovno okolje,
- elektronski informacijski sistem na preglednih zaslonih posreduje osnovne tehnične podatke o delovanju traktorja, nas obvešča o morebitnih okvarah in potrebnih servisih,

NOVI STROJI ZA DODELAVO SEMENA V STARŠAH

Po večletnih prizadevanjih smo končno uspeli posodobiti opremo za dodelavo semen v Staršah.

Najpomembnejša pridobitev je sodoben in zmogljivejši selektor in trier. S starim selektorjem smo nazadnje uspeli prečistiti največ eno tono semenske pšenice, z novimi napravami pa je možno dodelati štiri tone na uro. Poleg že omenjenih strojev smo zgradili nov vsipni jašek in postavili elevatorje za transport semenske pšenice in ječmena v posamezne etaže zgradbe ali neposredno na selektor. Elevatorji so izdelani tako, da ne poškodujejo zrnja. Zmogljiva naprava za odpraševanje dodatno prispeva h kvaliteti čiščenja in izboljšuje delovne pogoje. Za tehtanje uporabljamo rabljeno pretočno

tehtnico, ki smo jo premestili s TMK.

Res še nimamo ustreznih skladiščnih prostorov za prevzem naturalnega semena in kasneje dodelanega semena, avtomatiziranega vrečenja, urejenega internega transporta, a prvi koraki k najboljšemu dodelovalnemu centru za semena v Sloveniji so prehojeni.

Gl. tehnol. kmet. mehan.:
Ivan Emeršič, dipl. ing. kmet.

- vzmetena prva os je namenjena hitremu transportu, na polju pa se vzmetenje s pritiskom na gumb izključi,
- masa traktorja brez uteži je 8 ton, za naše potrebe pa smo ga opremili z dvema utežema po 850 kg.

Traktor sodi glede na opremljenost in tehnične lastnosti v sam vrh v kategoriji moči nad 200 KM. Je tudi edini, ki je v celoti izdelan v Evropi, konkurenca prihaja bolj ali manj vsa iz Amerike.

Náš novi taktor na Radgorskem sejmu.

Z orjakom na štirih kolesih se bomo lotevali, kakor je bilo povedano že v uvodu, težkih tal v Pesniški dolini, ki jim dotrajani FIAT-i niso kos. Omenjene površine bomo sistematično podrahljavali in krčili. Poleg globokega podrahljavanja pa ga želimo izkoristiti v jesenski setvi za nošenje in pogon setvene kombinacije vrtavkasta brana + sejalnica delovne dolžine 6 m. Na ta način bomo v enem prehodu opravili predsetveno obdelavo tal in setev, s čimer bomo bistveno manj tlačili tla, povečali storilnost, izboljšali pridelke.

Gl. tehnol. kmet. mehan.:
Ivan Emeršič, dipl. ing. kmet.

CERTIFIKAT SIST. ISO 9001 V KK-TOVARNI MOČNIH KRMIL

Spomladi letos smo se v Kmetijskem kombinatu Ptuj odločili za konkurenčno poslovanje skladno s smernicami standardov kakovosti serije SIST. ISO 9001 pri

TÜV CERT. na področju proizvodnje močnih krmil v Tovarni močnih krmil.

Dejavnost Tovarne močnih krmil zajema razvoj, proizvodnjo, trženje in servisiranje različnih vrst močnih krmil. V ta namen smo izdelali Poslovnik kakovosti s pripadajočimi matrikami odgovornosti, kjer je opisanih dvajset elementov sistema kakovosti od splošnega - predstavitvenega dela do ostalih, kot so: pregled ponudb in pogodb, obvladovanje in načrtovanje razvoja krmnih mešanic, obvladovanje dokumentov in podatkov, nabave in prodaje proizvodov, uvedbe korektivnih in preventivnih ukrepov, skladiščnega poslovanja, zapisov kakovosti, notranjih (internih) presoj kakovosti, usposabljanja in izobraževanja zaposlenih, servisiranja in statističnih metod.

Poslovnik kakovosti je namenjen tudi našim uporabnikom, da jih informira o vseh pomembnih zadevah sistema kakovosti. Nadalje pa so vsi zgoraj naštet elementi sistema kakovosti podrobneje razdelani v sistemskih

postopkih in navodilih, ki so namenjeni samo zaposlenim v Tovarni močnih krmil. Plani, operativni postopki, zakonski predpisi itd. pa le njihovim uporabnikom.

Presoja za pridobitev certifikata SIST. ISO 9001 je potekala 24.6.1997 od 8.-19. ure po posameznih organizacijskih enotah, kjer se je ugotavljalo, ali so zapisani postopki in navodila pravilni in dovolj natančni, ali so pravilno dokumentirani in arhivirani ter ali delamo v skladu z njimi.

Po uspešno opravljeni certifikacijski presoji s strani TÜV - CERT. v KK- Tovarni močnih krmil bomo ob podelitvi Certifikata kakovosti SIST. ISO 9001, ki bo v petek, 26.9.1997, organizirali seminar o inoviranju upravljanja v podjetniški praksi.

Ker se zavedamo, da je odnos do okolja vse pomembnejši element poslovanja, smo se odločili, da bomo prav tako v septembru organizirali delavnico pod naslovom Upravljanje z okoljem ISO 14001, ki je nadaljevanje sistema smernic standardov SIST. ISO 9000. V novembru pa se bomo udeležili 6. letne konference SZK v Portorožu, kjer bomo s svojimi prispevki predstavili smernice tržnega gospodarstva na kmetijskem področju.

Jasmina Ledinek-Kosi, dipl. ing. kmet.,
predstavnica vodstva za kakovost v TMK

Zoran Danilović

POSODOBITEV PROIZVODNJE V KK - TMK DRAŽENCI

V začetku leta 1995 smo se v TMK Draženci odločili za pripravo projektne naloge, katere namen je bil temeljit pregled potrebnih vlaganj za posodobitev proizvodnje in informatike - ali drugače povedano, postavili smo si cilje za posodobitev in višjo stopnjo avtomatizacije pri proizvodnji močnih krmil.

Na osnovi definiranih zahtev in ciljev smo preko jasnega razpisa in temeljitega izbora pogodbeno angažirali projektno organizacijo INEA iz Ljubljane, ki ima bogate izkušnje in veliko referenc na področju vodenja industrijskih procesov tako v domači industriji kakor tudi v tujini.
(nadaljevanje na str. 9)

Sodelovati pri upravljanju ali ne? TO JE ZDAJ VPRAŠANJE!

Proces lastninske preobrazbe podjetja Kmetijski kombinat Ptuj se počasi približuje svojemu zaključku. Torej se počasi izteka tudi obdobje delavskega samoupravljanja, ko smo zaposleni delavci preko delavskega sveta kot najvišjega organa upravljanja v podjetju uresničevali svoje samoupravljalne pravice nad družbenim kapitalom, to je nad premoženjem brez znanega lastnika.

Dosedanje organizacije upravljanja v družbenih podjetjih, ki je bila po samoupravnih načelih zgrajena na **delu** kot pravnem temelju, in ko smo delavci črpali svoje pravice do upravljanja iz okoliščine, da smo bili v samoupravni organizaciji zaposleni, zakon o gospodarskih družbah ne pozna več. To pomeni, da po opravljenem pravno - organizacijskem preoblikovanju samoupravne organizacije v kapitalsko organizacijsko obliko zaposleni izgubijo vse pravice pri upravljanju, saj se kot temelj upravljanja uveljavi **kapital**.

Podjetje Kmetijski kombinat Ptuj se bo organiziralo in registriralo kot delniška družba na podlagi zakona o gospodarskih družbah (ZGD), ki pa na čisto drugačen način ureja vodenje in upravljanje gospodarskega subjekta.

ZGD ureja zgolj oblike upravljanja, ki temeljijo na kapitalu; ne spušča pa se v delavsko udeležbo pri soupravljanju, ki je ustavna pravica delavcev. To področje ureja Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU).

ZSDU ni svojstvena slovenska pogrnjavščina, saj podobne zakone poznajo tudi druge zahodne demokracije. Podlaga našemu je bil nemški zakon, vendar se v nekaterih določilih med seboj razlikujeta. Bistvena razlika je v fakultativnosti pri uporabi našega zakona, kar pomeni, da imajo pri nas delavci zakonsko pravico, da sodelujejo pri upravljanju, obenem pa izraba te pravice ni obvezna. Delavci lahko

sodelujejo po določili ZSDU pri upravljanju neposredno in posredno.

Neposredno sodelovanje se veže na pravico posameznika, saj ima delavec pravico zahtevati in dobiti odgovorna vsa vprašanja, ki zadevajo njegove pravice iz delovnega razmerja, delovnega mesta, plač in podobno. Posredno sodelujejo delavci pri upravljanju preko sveta delavcev kot kolektivnega organa in za oblikovanje katerega se sami odločijo.

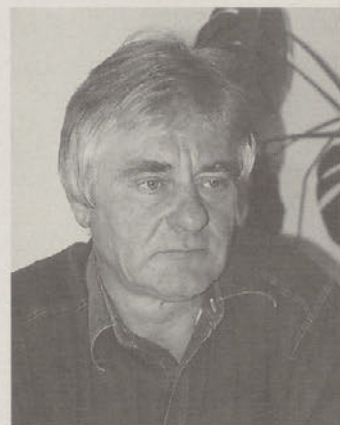
Po določitvah zakona je izvolitev sveta delavcev tudi osnova oziroma predpogoj za sodelovanje delavcev v organih družbe, saj svet delavcev neposredno izvoli tretjino članov nadzornega sveta delniške družbe.

V sindikatu podjetja smo že pričeli pripravljati oblikovanje sveta delavcev.

ZSDU daje sindikatu možnost, da sodeluje pri oblikovanju sveta delavcev od samega začetka, to je od sklica zbora delavcev, na katerem se delavci odločajo o formiranju sveta delavcev, preko kandidacijskega postopka do zaključne faze, to je do izvolitve sveta delavcev.

Sindikati so torej dal pobudo za izvolitev sveta delavcev, v rokah zaposlenih pa je, da se na zbora odločijo za svet delavcev. Samo na tak način je možno izkoristiti zakonsko pravico do soupravljanja lastninjenega podjetja.

Ob tej priložnosti iskreno čestitam sodelavcem za naš praznik - dan kombinata!

Anton Rojko,
predsednik sindikata KK Ptuj

REŠEVANJE EKOLOŠKE PROBLEMATIKE NA FARMI PRAŠIČEV

V okviru programa reševanja ekološke problematike v ptujski občini je farma prašičev z izgradnjo objektov za predčiščenje gnojevke v letu 1991 dosegla pomemben uspeh v prizadevanju za doseganje ekološko sprejemljive reje prašičev. V skrbi za ohranitev čistosti reke Drave je sofinancirala izgradnjo kanala "D", ki je ob koncu leta 1993 povezal čistilno napravo farme in osrednjo čistilno napravo mesta Ptuj. Rekonstrukcijo čistilne naprave smo izvajali v času, ki je bil velikim farmam prašičev v Sloveniji izredno nenaklonjen, saj smo celotno izgradnjo morali financirati sami in z bančnimi krediti. Med prvimi smo začeli iskati tehnološke in tehnične rešitve za svoje odpadke.

Zaradi preobremenjenosti čistilne naprave, zgrajene v sedemdesetih letih, in večjega obsega proizvodnje, smo se v podjetju v letu 1986 odločili za rekonstrukcijo čistilne naprave. Z domačimi organizacijami, ki se ukvarjajo s problematiko čiščenja odpadnih voda, kot tudi z vrsto tujih firm, smo pričeli proučevati lastnosti gnojevke, pridobivati ponudbe in primerjati njihovo primernost za naše potrebe. V tem iskanju se je vedno bolj kazala kot najustreznejša kombinacija predčiščenja gnojevke na čistilni napravi farme in nato dokončnega biološkega čiščenja v komunalni čistilni napravi mesta Ptuj.

Farmi prašičev je bilo z vodnogospodarskim soglasjem v letu 1987 in 1991 naloženo, da mora očistiti gnojevko do take stopnje, da bo sprejemljiva za končno čiščenje na centralni čistilni napravi mesta Ptuj. Da bi zadostila predpisanim zahtevam, je farma v letih 1987/1988 izgradila mehanski čistilni del naprave. V letu 1991 pa je obstoječo čistilno napravo še dodatno rekonstruirala z izpopolnjenimi postopki mehanskega predčiščenja in naknadnimi fizikalno kemijskimi postopki čiščenja gnojevke. Pri tem gre v bistvu za čiščenje gnojevke s pomočjo intenzivnega mešanja in naknadne separacije s pomočjo vrtljivih sit, ki obvladajo visoke hidravlične pretoke, sistem filtracije pa je učinkovit tudi pri delcih, ki so manjši od enega milimetra. Trden precejšen material se s pomočjo polže privede na zbirno stiskalnico zaradi dehidriranja in

kompaktiranja ter se odlaga kot čvrst separat (gnoj), ki ga uporabljamo za gnojenje kmetijskih površin.

Tekočo frakcijo gnojevke po intenzivni oksidaciji vodimo v proces kemijske obdelave gnojevke na osnovi flotacijskega postopka. Flotacija se je izkazala za zelo učinkovito pri obdelavi vod iz živalskih farm, kadar se kombinira s procesom flokulacijskega bistrenja. Vode iz flotacijske naprave, čeprav že močno očiščene, vsebujejo še določeno količino suspendiranih trdnih delcev, se še dodatno

Čistilna naprava pri farmi prašičev

očistijo s pomočjo kontaktne filtracije pri dvigajočem se pretoku.

Blato, ki izvira izključno iz enote za flotacijo, se dehidrira s pomočjo centrifugalnih separatorjev in odlaga kot čvrst gnoj v deponijo.

Čistilna naprava na farmi deluje neprekinjeno skozi vse leto v treh izmenah. V letu

1996 smo prečistili 170.000 m³ gnojevke in pridobili 13.000 m³ gnoja, ki smo ga koristno uporabili za gnojenje kmetijskih površin Kmetijskega kombinata Ptuj.

Predčiščeno odpadno vodo smo po kanalizacijskem sistemu vodili na čistilno napravo mesta Ptuj na dokončno čiščenje po bioloških postopkih.

Glede na parameter organskega onesnaževanja KPK smo na čistilni napravi farme v prejšnjem letu dosegli 85-odstotni efekt čiščenja. Z dokončnim čiščenjem na čistilni napravi mesta Ptuj pa smo učinek odstranjevanja organskih snovi izboljšali še za dodatnih 94 odstotkov.

Kljub rešitvi problema odpadnih odplak bodo farme, tudi naša, posegale v okolje kot vir emisij amoniaka in neugodnih vonjav. Ta problem je postal še bolj pereč z intenziviranjem živinorejske proizvodnje, policentričnega razvoja prostora in urbanizacije, ko se je pričelo vraščanje urbanega v kmetijski prostor.

Reševanje tega problema zahteva zelo kompleksne pristope. Glede na majhne količine in veliko število komponent, ki sestavljajo neugodne vonjave ter človeško subjektivnost pri njihovem ocenjevanju je težko določiti mejo znosnosti, ko vonj ni več neprijeten oziroma se ne zazna. Ker je pri koncentriranosti živinorejske

proizvodnje največji problem emisija neugodnih vonjav iz hlevov, pri distribuciji gnoja in gnojevke, je farma prašičev začela izvajati ukrepe za redukcijo emisij v ozračje in okolje. Gnoj se odvaža v posebej prirejenem zaprtem kontejnerju, v pripravi je projekt za ozelenitev farme, veliko pozornost pa posvečamo tehnologiji, čistoči in higieni v hlevih, krmljenju živali, prezračevanju hlevov, izgnojevanju in obdelavi gnojevke.

Pri nadaljnjem reševanju ekološke problematike na farmi bo potrebno še bolj intenzivno razvijati čistilno tehnologijo, saj dokončne in univerzalne rešitve ni! Posebno pozornost bomo morali posvetiti ekonomskemu, tehnološkemu in strokovnemu vodenju čistilnih procesov, ki naj veljajo kot del celotne proizvodnje. V prihodnjih letih bomo morali najti tehnološke rešitve za eliminacijo dušika, fosforja in preostalih hranil iz gnojevke. Skupaj z zavodom Bistra že od leta 1995 intenzivno iščemo ustrezne tehnološke in tehnične rešitve, ki ekološko obremenjujočih sestavin v gnojevki ne uničujejo, ampak jih pretvorijo v tržno zanimive produkte.

Marjan Goznik, ing. kem. tehnolog.,
tehnolog za ekologijo

(nadaljevanje s str. 6)

Projekt posodobitve smo razdelili na podprojekte, ki predstavljajo zaključene celote in istočasno pomenijo etapno posodobitev procesa proizvodnje, in sicer:

- projekt za povezavo na poslovni računalnik
- projekt za obvladovanje vseh materialnih pretokov v TMK
- projekt mešalnica
- projekt za sušenje, transport in skladiščenje surovin
- projekt za energetiko

Do konca avgusta planiramo zaključek prve faze posodobitve vodenja procesa proizvodnje, kar pomeni realizacijo projekta povezave na poslovni računalnik, projekta za mešalnico in tistih segmentov ostalih projektov, da bo po zamenjavi dotrajane opreme omogočena računalniška podpora na ostalih področjih poslovanja TMK.

Uvajanje sistema zagotavljanja kakovosti po SIST ISO 9001 ter višja stopnja obvladovanja procesov v proizvodnji sta veliki pridobitvi in zagotovilo, da sledimo osnovnemu poslovnemu cilju, to je ostati ena izmed vodilnih tovarn za proizvodnjo močnih krmil v državi.

Zoran Danilovič, dipl. ing. stroj.,
tehnični vodja TMK

Dan kombinata

Deseti september je dan Kmetijskega kombinata Ptuj. Letos bo na ta dan podjetje napolnilo celih 36 let obstoja. Odločili smo se, da obletnice ne bomo posebej praznovali, kljub temu pa smo pripravili nekaj pomembnih dogodkov in obeležij:

- sklicali bomo tiskovno konferenco in predstavili podjetje slovenski javnosti,
- podelili in izplačali bomo jubilejne nagrade zaposlenim,
- pripravili bomo posebno svečanost ob podelitvi certifikata kakovosti Tovarni močnih krmil,
- otvoritev obnovljenega semenarskega centra v Staršah,
- otvoritev posodobljene avtomatizirane proizvodnje krmil.

Medalje iz Gornje Radgone

Med 28. julijem in 1. avgustom so v Gornji Radgoni v okviru kmetijsko - živilskega sejma ocenjevali slovenska vina. Tudi tokrat so se vina iz naše kleti izkazala. Lanskoletni laški rizling je z 18,46 točkami postal prvak te sorte in si pripel zlato medaljo. Pozna trgatev iste sorte in istega letnika je dobila oceno 18,64 in zato tudi zlato medaljo. Poleg teh dveh pa smo na ocenjevanju prejeli še tri zlate medalje: za izbor chardonnaya letnika 93, za izbor traminca letnika 1988 in za izbor renskega rizlinga iz letnika stoletja 1983.

Poslovanje Term v osmih mesecih

V planu za letošnje leto smo v Termah Ptuj zastavili precej smeje cilje. Vreme nam že tretjo sezono zapored ni bilo naklonjeno, pa se vseeno lahko pohvalimo z zadovoljivimi rezultati. V osmih mesecih letošnjega leta smo imeli preko 31 tisoč nočitev, to pa je

celo za 10 odstotkov več, kot smo načrtovali; v avtocampu jih je bilo kar 28 odstotkov nad planom. Termalno kopališče je obiskalo 155 tisoč kopalcev in tudi to je za 8 odstotkov nad lanskim obiskom. Število kopalcev po letu 1993 nenehno raste in potrjuje naše razmišljanje o novem termalno-zdraviliškem centru s hotelom. Fizioterapija pa je v teh mesecih uresničila vse storitve po pogodbi z Zavodom za zdravstveno varstvo.

Tovarna močnih krmil ima novega direktorja

Od sredine letošnjega aprila Tovarno močnih krmil v Dražencih vodi novi direktor - Davorin Kralj, dipl. ing. kemijske tehnologije in magister organizacijskih ved.

Doživeli smo okusen ŠOK

Novi proizvod Vinarstva Slovenske gorice - Haloze.

Dopusti so za nami

V naših počitniških zmogljivostih v Nerezinah je letos letovalo 152 družin, 44 družin pa je dopust preživelo v Indijah pri Puli.

*Pismo direktorja KK Ptuj
Alojza Erlača ptujskemu
občinskemu svetu in slovenskim
medijem 24.7.1997:*

Iz sredstev javnega obveščanja smo bili seznanjeni, da namerava mestna občina Ptuj vložiti tožbo v zvezi z lastništvom Term d.o.o. Svet mestne občine Ptuj želimo opozoriti na nekatera dejstva:

1. Terme d.o.o. poslujejo kot pravna oseba od vpisa v sodni register od 31.7. 1992.
2. Terme d.o.o. so v skladu zakonodajo olastninjeno podjetje, katerega 100% lastnik je Kmetijski kombinat Ptuj.
3. Družbeni kapital, ki zajema tudi kapital Term d.o.o., se lastnini v okviru programa lastninskega preoblikovanja Kmetijskega kombinata Ptuj.
4. Program lastninskega preoblikovanja Kmetijskega kombinata Ptuj je odobrila Agencija RS za prestrukturiranje in privatizacijo 17.12. 1996, ko je izdala soglasje k programu.
5. Program lastninskega preoblikovanja KK Ptuj je bil objavljen v Večeru 27. 12. 1996 in v Uradnem listu 10. 1. 1997.
6. Vse pravne ali fizične osebe, ki so smatrale, da so bile s programom kršene njihove na zakonu temelječe pravice oziroma pravna korist, so bile posebej poučene o pravici pritožbe v roku 15 dni od objave.
7. Mestna občina Ptuj si je, kolikor smo seznanjeni, prizadevala v času pred izdajo soglasja k programu lastninskega preoblikovanja KK Ptuj uveljaviti pravico na solastništvu Term d.o.o., vendar Agencija za privatizacijo teh prizadevanj ni podprla.
8. Mestna občina Ptuj se na izdano soglasje k programu v zakonitem roku ni pritožila.

Vsled navedenih dejstev predlagamo svetu mestne občine Ptuj, da ne začenja ponovnih pravnih postopkov zoper naše podjetje, kar utemeljujemo s sledečim:

1. Kmetijski kombinat Ptuj je na podlagi odobrenega programa lastninskega preoblikovanja izvedel vse s programom predvidene oblike lastninskega preoblikovanja (interna razdelitev, notranji odkup, prenos na sklade in javna prodaja, delnice).
2. Kmetijski kombinat Ptuj je eno največjih podjetij v mestni občini Ptuj.
3. V Kmetijskem kombinatu Ptuj je zaposlenih preko 500 delavcev, ki so v večini davkoplačevalci te iste mestne občine Ptuj.
4. Med mestno občino Ptuj in Kmetijskim kombinatom Ptuj že teče postopek na sodišču v zvezi z neodplačnim prenosom kulturno-zgodovinskih spomenikov na mestno občino Ptuj.
5. Postopki na sodišču med oblastmi lokalne samouprave in večjimi podjetji v tej lokalni skupnosti vsekakor ne pripomorejo k razvoju te lokalne skupnosti, kvečjemu ga zavirajo.
6. Kmetijski kombinat Ptuj je doslej sodeloval v vseh večjih aktivnostih mestne občine Ptuj, h katerim je bil povabljen.

Vodstvo Kmetijskega kombinata Ptuj predlaga svetu mestne občine Ptuj, da ne pristopi k tožbi v zvezi z lastništvom Term d.o.o. Ptuj, da umakne pritožbo na Višjem sodišču v zvezi z odločitvijo prvostopenjskega sodišča o prenosu kulturno-zgodovinskih spomenikov in da začnemo konstruktiven dialog, ki bo koristil tako občanom mestne občine Ptuj kot tudi našemu podjetju.

S spoštovanjem!

Glavni direktor:
Alojz Erlač, dipl. oec.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL M.J.	MITOLOŠKO PODZEMLJE	IME IGRALKE TAYLOR	IVAN TAVČAR	PRIPADNICA AFRIŠKEGA PLEMENA		KMETIJSKI KOMBINAT	ZORANA ZEMLJA	VREZINA, UREZEK	PISMENO SPOROČILO S SEJE		LOVEC Z ZANKO	OBLAČILO KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV
OTOK PRI ZADRU					OSEBA IZ "SANTA BARBARE"					ZDRAVKO SEKULIČ		
										SHRAMBA ZA MONSTRANO		
IME PEVKE PAVONE					GORA OB KASPIJ. JEZ.							
					MESTO NA SICILIJU							
KMETIJSKA ZADRUGA			NOVOMESTO			KRAJ V GRČIJI						
			SLOV. PES- NIK ILIRIST			...KING COLE						
	ORODJE ZA POMETANJE	KOMIK LAUREL					ZIBELKA					
		NEGATIVNI ION										
ZAKLJUČNI IZPIT SREDNJE ŠOLE							CONNERY					
							IME SMUČARJA KAELINA					
GLAVNI ŠTEVNIK						KRATICA UPR. ZDRUŽ. NARODOV ZA POMOČ						
DEKLIŠKO IME						JAPONSKI DROBIŽ					MESTO V ŠVICI	AMERIŠKA PODGANA VREČARICA
						MEDNAROD- NI JEZIK						
POSLOVNI PROSTOR						DEL FOTO- APARATA						
						AMERIŠKO MOŠKO IME						
ČESKA PRITRDI- NICA				MITOLOŠKI VELIKAN						GOMILA, KOPICA, GRMADA		
				ROKOVNJAČ								
		VIRTUALNA RESNIČNOST			ZEVSOVA LJUBICA			IME IT. POPEVKARJA CELLENTANA	JAZ (LAT.)			
		CVRTNIK			TEK NA 42159 M				VRSTA PAPIRJA			
	PSIHOLOG (ERICH)					KNJIGA ZEM- LJEVIDOV						
	ROJ. KRAJ K. MARXA					PERILA V ZAGREBU						
TEŽAŠKO TILAČANSKO DELO					KRATICA BIVŠE VZHODNE NEMČIJE					NOBILE UMEBERTO		
										GL. MESTO VIETNAMA		
GORA V JULIJCIH (2601 M)					OČESNO OBOLENJE							
					REKA V ŠPANJI							
VEZALNI VEZNIK			LIST S PREMAZOM ZA RAZ- MNOŽE.									
EXEMPLI CAUSA (NA PRIMER)			OČE			REKA V FRANCIJI					VIDA JERAJ	ERICH ENGEL
			AVT. OZNAKA ZENICE			ILJUŠIN						
												
GESLO												

Nagrajenec iz
prejšnje številke:
ARNEČIČ ANTON,
Pobrežje 18, Videm

NAGRADNI KUPON:

Rešitev:
.....
.....
Priimek in ime:
.....
Naslov:

UGANKARSKI SLOVARČEK:

DTR - Domaća tvornica rublja iz Zagreba; FROMM - Erich (1900 -1980) psihoanalitik; KARATAU - 555 m visoka gora ob vzhodni obali Kaspijskega jezera; LEPANT - mesto ob Korinskem jezeru (gr. Naupaktos), kjer je l. 1571 benečansko-španska mornarica premagala Turke; MARSALA - mesto na zahodni obali Sicilije, znano po vinu; STANKO VRAZ - (1810 -1851) - v Cerovcu rojeni pesnik in publicist, ki je pisal v slovenskem in hrvaškem jeziku; Tracing - papir za preprisovanje.

Geslo križanke je tudi razvojni moto vodstva KK Ptuj. Vpišite ga v vrstice, označene s puščicama!

Rešitev pošljite na priloženem kuponu do konca septembra 1997 na upravo Kmetijskega kombinata Ptuj, Muzejski trg 2, 2250 Ptuj z oznako "NAGRADNA KRIŽANKA" na ovojnici. Izžrebani reševalec bo prejel vredno nagrado.

Nаша pot, Glasilo Kmetijskega kombinata Ptuj

Uredniški odbor: Srečko Kolar (glavni in odgovorni urednik), Andreja Skaza, Marjan Goznik, Andrej Sajko, Vili Cerovič
Izdaja KK Ptuj. Glasilo je brezplačno in je namenjeno internemu komuniciranju.

Po mnenju Ministrstva za informiranje RS se za glasilo KK plačuje davček od prometa proizvodov v višini 5 odstotkov.

Náša Pot

Glasilo Kmetijskega kombinata Ptuj
December 1997, številka 2

Domoznanski oddelek

63

NAŠA POT
1997

KNJIŽNICA IVANA POTRGA PTUJ

070.489(497.12Ptuj)

6012059,2

COBISS •

**SPREJETI SO AKTI PODJETJA IN
IMENOVAN ZAČASNI NADZORNI SVET**

**POGOVOR Z DR. RADOM BOHINCEM,
PREDSEDNIKOM PRVEGA NADZORNEGA
SVETA D.D. KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ**

**KMETIJSKIH PRIDELKOV POLNE KAŠČE,
A MOŠNJA NI TEMU PRIMERNO DEBELA**

**VINO:
IZREDEN LETNIK OB BOKU
LETNIKOMA STOLETJA**

DOBRO GOSPODARJENJE JE ZADOVOLJSTVO, KI SE MU ŠE SREČA RADA PRIDRUŽI!

Alojz Erlač,

prvi direktor prve uprave delniške družbe Kmetijski kombinat Ptuj

Konec leta običajno hitimo, da bi postorili še kaj pomembnega, kar smo načrtovali, pa do takrat nismo utegnili. Delamo inventure – tiste čisto po predpisih v podjetjih, številne, zelo različne doma in često vsak sam s seboj. Zaključek koledarskega in poslovnega leta je tik pred nami. Prazniki bodo bolj sproščeni in brezskrbni, če inventure ne bodo ugotovile manjkov in če si bomo lahko čestitali, ker smo bili uspešni v poslovanju, pri delu, pa seveda tudi doma.

Odgovornost za dobro gospodarjenje je čedalje večja. Kako tudi ne, saj postajamo čisto prava velika delniška družba. Nas petsto zaposlenih je veliko število, kar še nekajkrat večje pa je število naših delničarjev – skoraj dvajset tisoč, ki pričakujejo rast vrednosti svojih delnic. Vedno bolj bodo iskali informacije o našem poslovanju. Te zahteva vsak mesec tudi, zaenkrat sicer začasni, nadzorni svet.

V bodoče ne bodo več sprejete razlage, da nismo znali, da nismo zmogli, da je na trgu huda konkurenca, da so obresti visoke in država neprijazna do naše dejavnosti. Štel bo zlasti dober rezultat, ki pomeni razvoj in zadovoljstvo – mnogo zadovoljstva: pri zaposlenih, pri delničarjih, pri kupcih in drugih poslovnih partnerjih, pa v novih občinah itd. In če bo tako, se bomo vsi naštetih med seboj tudi dobro razumeli.

Leto 1997 je bilo v Kmetijskem kombinatu Ptuj v glavnem uspešno. V letnem poslovnem poročilu čez dva meseca bodo na voljo natančni podatki za posamezne programe in organizacijske enote. Takrat jih bomo podrobno analizirali.

Zdaj pa se naužijmo novoletnih praznovanj. Poveselimo se v kolektivih in seveda z domačimi in prijatelji.

Za novo leto pa naj vsem velja iskrena želja, da bi bilo uspešno, zadovoljno, z vsaj nekaj sreče ter polno zdravja!

Glavni direktor:
Alojz ERLAČ

SPREJETI SO AKTI PODJETJA IN IMENOVAN ZAČASNI NADZORNI SVET

Kmetijski kombinat Ptuj p.o. bo na podlagi akta o lastninskem preoblikovanju in statuta, ki ga je sprejel delavski svet na seji 27. novembra 1997, nosil ime:

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ, poljedelstvo, govedoreja, prašičereja, proizvodnja krmil, vinarstvo, trgovina d.d.

Na isti seji je delavski svet podjetja imenoval tudi prvi - začasni nadzorni svet delniške družbe, ki bo od vpisa v register do prve seje skupščine delniške družbe deloval v sestavi:

- dr. Rado Bohinc, predsednik,
- dr. Leon Repovž, podpredsednik

in člani:

- mag. Danilo Toplek
- Branko Horvat
- Franc Šilak, predstavnik zaposlenih
- Milan Vrtič, predstavnik zaposlenih.

Nadzorni svet je na prvi seji imenoval začasno upravo, ki jo vodi generalni direktor Alojz Erlač.

V nadzornem svetu imajo svoja predstavnika zaposleni; imenoval ju je svet delavcev, ki je bil predhodno izvoljen na volitvah vseh zaposlenih.

Svet delavcev, ki bo, ko bo delniška družba upisana v register, zastopal interese vseh zaposlenih v podjetju, je bil na volitvah izvoljen v naslednji sestavi:

- Franc Brmež
- Franc Kolarič
- Srečko Krajnc
- Drago Planjšek
- Janko Repič
- Anton Rojko
- Franc Šilak
- Stanko Šmigoc
- Milan Vrtič
- Slavko Zupanič
- Jože Žunkovič

SPOMLADI SADIMO DREVJE OKOLI FARME PRAŠIČEV V DRAŽENCIH

Za razreševanje problema onesnaževanja zraka iz farme prašičev je podjetje izdelalo projekt zasaditve okolice farme. Ta načrt bomo začeli izvajati spomladi.

Člani sveta delavcev so iz svojih vrst izvolili **Franca Šilaka** za predsednika, **Antona Rojka** pa za namestnika predsednika sveta delavcev.

Iz akta o lastninskem preoblikovanju Kmetijskega kombinata Ptuj je tudi razvidno, kdo so novi lastniki doslej družbenega podjetja.

Struktura lastnikov delnic

Kmetijskega kombinata Ptuj d.d.

Osnovni kapital	2.531.109.000,00 SIT
Družbeni kapital	2.460.997.000,00 SIT
Nominalna vrednost delnice	1.000,00 SIT
Prodajna vrednost delnice	1.370,00 SIT

Vrsta delnic	Lastnik	% osn. kapitala	število delnic
A	pokojski sklad	7,72	195.478
A	odškodninski sklad	7,72	195.478
A	sklad za razvoj	15,45	390.954
B	interna razdelitev	16,50	417.527
D	notranji odkup	1,17	29.488
E	rezerv. notr. odkup	0,18	4.533
G	javna prodaja	38,82	982.542
A	pokoj. sklad - zadolžnice	9,68	244.997
G	zadružni upravičenci	2,77	70.112
Skupaj		100	2.531.109

Ko so bile prodane vse delnice podjetja, ko sta bila imenovana začasni svet in začasna uprava, so bili izpolnjeni pogoji, da je lahko podjetje dalo na Agencijo za privatizacijo vlogo za izdajo drugega soglasja.

Vodja SKS:
Srečko Kolar

VSEM UPKOJENCEM!

Podjetje bo v začetku prihodnjega leta pomagalo pri ustanovitvi Kluba upokojencev Kmetijskega kombinata Ptuj. Finančno bo pomagalo klubu tudi v bodoče. Ta bo organizator vseh aktivnosti za upokojence. Zaradi zakonskih ovir pa upokojencev ob novem letu ne bo več mogoče obdarovati z vrednostnimi boni.

“OSEBNO SE BOM TRUDIL DOKAZATI, DA SO PODJETJA Z VISOKIM ODSOTOKOM NOTRANJEGA LASTNIŠTVA LAHKO NADPOVPREČNO USPEŠNA, BOLJ KOT OSTALA PODJETJA.”

Dr. Rado Bohinc,

prvi predsednik prvega nadzornega sveta delniške družbe Kmetijski kombinat Ptuj

Pogovor z dr. Radom Bohincem, prvim predsednikom prvega nadzornega sveta delniške družbe Kmetijski kombinat Ptuj:

Delavski svet Kmetijskega kombinata Ptuj je imenoval prve člane prvega nadzornega sveta našega podjetja. Do prve skupščine po vpisu lastninskega preoblikovanja podjetja v sodni register bo prvi nadzorni svet vodil dr. Rado Bohinc, uradni predstavnik kapitalskega sklada PIZ d.d., ki pa ga mnogo bolj poznamo po njegovem dosedanjem strokovnem delu in mnogi predvsem po opravljanju dolžnosti ministra za znanost in tehnologijo. Z dr. Bohincem smo se pogovarjali neposredno po prvi seji nadzornega sveta. Svoje prve vtise je zgoščeno in preudarno strnil:

“Kako vzpostaviti ustvarjalno razmerje med nadzornim svetom in upravo podjetja, to je eno osnovnih vprašanj za učinkovitost podjetja. Nadzor nad vodenjem poslov je glavna naloga sveta, uprava pa ostaja odgovorna za vodenje in odločitve. Nadzorni svet lahko le preverja, ali uprava deluje v dobro lastnikov in zaposlenih, ne sme pa s svojo avtoriteto upravi zvezati rok.”

“Kmetijski kombinat Ptuj je vsekakor zanimivo podjetje. Vodenje odbora sem prevzel, ker menim, da ima podjetje možnosti razvijati vrsto svojih dejavnosti, od katerih so nekatere zdaj še bolj na začetku svojih dejanskih možnosti. Ima pa kombinat trenutno vodstvo, ki je sposobno sanacije za nadaljnji razvoj, da tako rečem. V prvi vrsti bo treba odvreči finančna bremena, torej je ena prvih nalog dogovarjanje z bankami. Danes podjetje tekoče posluje brez izgub, kot so mi predstavili. Za leto 1998 bomo skupaj postavili ambiciozen načrt in to takšnega, ki bo tudi uresničljiv.

Kmetijski kombinat pa je nekaj posebnega tudi po lastninski strukturi. Velik delež notranjega lastništva in velik del razpršenih delničarjev sta

glavni značilnosti; presenetljivo visoko je bilo zanimanje za deleže v javni prodaji.

Za uspeh kmetijskega kombinata v prihodnje bosta ključna dva momenta. Najprej preseganje možnih konfliktov med zunanjimi in notranjimi delničarji. Potem pa bo treba razreševati konfliktnost položaja zaposlenega, ki je hkrati zaposleni in delničar. Osebnostno se bom trudil dokazati, da so podjetja z visokim odstotkom notranjega lastništva lahko nadpovprečno uspešna, bolj kot ostala podjetja. Čeprav nam zgledov ni treba iskati, pa naj vendarle rečem, da se v Ameriki kažejo trendi povečevanja notranjega lastništva in da so prav takšna podjetja uspešnejša od ostalih. Amerika pa je dežela z najbolj razvitim kapitalizmom, tega ne smemo pozabiti.”

Bo zaradi heterogenosti kombinatovih dejavnosti delo nadzornega sveta kaj težje? Kmetijski kombinat Ptuj je postal največje slovensko kmetijsko podjetje, ker je ohranil svoje dejavnosti pod eno streho, medtem ko so se mnoga druga podjetja in kombinati razleteli. Bo takšen lahko ostal?

“Kmetijski kombinat Ptuj je res heterogeno podjetje, a po podatkih, ki jih imam, je le 70 odstotkov njegove dejavnosti kmetijske, saj so prašiči, krmila, vino in drugo tudi v tej dejavnosti. Tako trgovina in turizem sta z vidika prihodkov še bolj na začetku. Kombinati bi se moral močno spopasti z razvojno dilemo, v kolikšni meri razvijati programe, ki so komplementarni. Ne verjamem, da je smiselno razvijati tiste, ki to niso, trgovina in turizem pa to gotovo sta. Programe pa je treba razvijati tako, da bodo donosni, da bodo ustvarjali prihodek in dobiček. Čiste račune mora dati na mizo vsaka od dejavnosti. Tako lastniki kot zaposleni bodo na koncu zadovoljni le, če bodo dosežki in presežki lahko zadovoljevali njihove interese. Kaj več bomo o tej strategiji zagotovo rekli na prvi resni razpravi.”

KMETIJSKIH PRIDELKOV POLNE KAŠČE, A MOŠNJA NI TEMU PRIMERNO DEBELA

Kmetijstvo Kmetijskega kombinata Ptuj se letos lahko posebej pohvali s svojimi dosežki. Nasploh je na njivah zraslo med 15 in 20 odstotki več pridelkov kot v pretekelem letu, le pridelek hmelja je ostal približno enak. Kaj naj bi bilo bolj pomembnega kot to, da se za zdaj največje slovensko kmetijsko podjetje lahko pohvali z dobrimi rezultati prav v kmetijstvu? O doseženem smo se pogovarjali z direktorjem Kmetijstva dipl. ing. kmet. Štefanom Rolo in ing. agronom. Francem Šilakom. Nikakor ni bilo mogoče obiti letošnjih odličnih vremenskih pogojev za kmetovanje in oba jih ocenjujeta kot optimalne. Samo tistih nekaj stopinj premalo v aprilu pa je zakrivilo, da tudi pri hmelju v naslednji preglednici ni mogoče navesti rekordnih števil. A vsega tudi še tako idealno vreme ne prinese, zato v dosežkih ni mogoče spregledati velikega truda in prizadevanj vseh zaposlenih.

Zanimiva je predvsem primerjava s prejšnjim kmetijskim letom in zgovorni so indeksi doseženih pridelkov s tistimi količinami, ki smo jih na začetku leta smeli načrtovati in si jih potihem želeli doseči. Za začetek bomo ostali le pri količinah, pri hektarjih, tonah in indeksnih točkah.

Kljub tako dobrim pridelovalskim rezultatom pa se kmetijstvo ne more pohvaliti tudi s takšnimi finančnimi rezultati. Cene kmetijskih pridelkov so v letošnjem letu drastično padle. Med vsemi se je najbolj, kar za blizu 30 odstotkov, znižala cena koruze z lanskih 24 na letošnjih 17 tolarjev za kilogram. Tudi hmeljarstvo je v nemilosti, saj se je cena hmelja v zadnjih desetih letih realno gledano prepolovila.

Prav to dvoje pa že narekuje naše notranje reagiranje na spremenjene razmere: v našem kmetijskem kolobarju bomo morali zmanjšati delež koruze in za 30 do 40 odstotkov omejiti sedanjo pridelavo hmelja. V tem smislu smo letošnja jesenska dela in setev ozimin tudi že prilagodili tem novim zahtevam.

Direktor Štefan Rola pa pri tem poudarja, da bo potrebno posebej skrbno proučiti notranja razmerja v kmetijskem kombinatu, saj veliko kmetijskih pridelkov potem potuje po proizvodnih poteh znotraj podjetja do končnega izdelka, ki ga kombinat ponuja na tržišču. Tako bi bilo na primer mogoče realno pričakovati, da bodo notranje obračunske

cene za koruzo v kombinatu nekoliko bolj pokrile dejanske proizvodne stroške in da se ne bodo držale predpisanih državnih cen; predvsem zato, ker se takšnih predpisanih cen niso držale niti takrat, ko bi bile te lahko kmetijstvu samo koristile, a bi ostale gospodarske panoge kombinata vlekle v negativne številke poslovanja. Zaradi tega torej ni čudno, da bo že v prihodnjem kmetijskem kolobarju veliko več pšenice, ki je za kmetijstvo donosnejša in se bodo površine le-te povečale na račun koruze.

Oba naša sogovornika sta si edina, da je kombinatovo kmetijstvo zdaj sposobno izkoristiti naravne danosti letine, da ima dovolj znanja in sposobnosti tudi optimalno pridelovati, da pa se zdaj zanj že začne nova bitka – namreč trženje s proizvodi, ki jih lahko pridelajo. Delež prodaje kmetijskih pridelkov znotraj kmetijskega kombinata bo namreč v naslednjem obdobju padel pod tretjino.

V prejšnji številki Naše poti smo podrobneje predstavili obnovo semenarskega centra v Staršah na Dravskem polju in nakup novega edinstvenega traktorja za težka tla Pesniške doline. S posodabljanjem strojnega parka pa je kmetijstvo že letošnjo sicer lepo in primerno jesen uspelo posejati kar 530 hektarov ozimin več kot v lanskem letu. Tako torej ni težko napovedati in zastaviti najpomembnejših nalog za prihajajoče kmetijsko leto. Posodabljanje bo torej treba nadaljevati. Poleg tega pa bo nujno potrebno začeti vzdrževati melioracijske sisteme. Ni mogoče spregledati, da so bili kar dolgo vrsto let zanemarjeni zaradi nejasnosti denacionalizacijskih zahtevkov, zaradi katerih so lahko kosili le melioracijske jarke, za nujna popravila pa čas ni bil primeren, pa tudi opravljati jih ni bilo mogoče. Zdaj se moramo lotiti vsega, kar je bilo v teh letih zamujeno.

Zadnja tri leta pa so se spreminjale tudi vrste zaposlenih v kombinatovem kmetijstvu. Od okroglih dveh stotnih zaposlenih še v letu 1994 je bilo letošnjega novembra zaposlenih še 116 delavcev. Strukturno in številčno prilagajanje je torej v veliki meri bilo opravljeno na način, ki je bil za delavce karseda najbolj spremenljiv. Pri tem pa se je potrebno zamisliti nad podatkom, da je med zaposlenimi v kmetijstvu zdaj že preko 15 odstotkov invalidov.

VRSTA PRIDELKA	EM	KOLIČINA				INDEKS	
		DOS 1996	DOS 1997	PLAN 1997	PLAN 1998	DOS 97/ DOS 96	DOS 97/ PLAN 97
PŠENICA MERKANTILNA	ha	1.108,60	716,35	668,70	1.129,20	65	107
	kg	4.896.872	4.197.765	3.419.732		86	123
	kg/ha	4.417	5.860	5.114		133	115
PŠENICA SEMENSKA	ha	390,8	442,10	475,60	609,40	113	93
	kg	2.003.539	2.541.325	2.689.500		127	94
	kg/ha	5.126	5.748	5.655		122	102
JEČMEN SEMENSKI	ha	109,50	167,70	167,70	122,10	153	100
	kg	549.475	1.143.900	925.892		208	124
	kg/ha	5.018	6.821	5.521		136	124
JEČMEN MERKANTILNI	ha	38,00			0		
	kg	166.978					
	kg/ha	4.394					
KORUZA MERKANTILNA	ha	1491,60	1.959,30	1813,5	1315,4	131	108
	kg	11.373.448	18.184.788	14.056.439		160	129
	kg/ha	7.625	9.281	7.751		122	120
KORUZA SEMENSKA	ha	15,6	42	42	14	269	100
	kg	35.968	oc.79.380	75.600		221	105
	kg/ha	2.306	oc.1.890	1.800		82	105
KORUZA SILAŽA - CR	ha	361	165	182,5	174	46	90
	kg	10.893.076	6.272.880	6.570.000		58	95
	kg/ha	30.175	38.017	36.000		126	106
KORUZA SILAŽA - ŠROT	ha	504,3	137	283,89	259	27	48
	kg	4.538.700	1.207.182	2.555.010		27	47
	kg/ha	9.000	8.812	9.000		98	98
SLADKORNA PESA	ha	480,4	500,6	500,6	553,5	104	100
	kg	20.406.000	oc.21.776.100	21.549.829		107	101
	kg/ha	42.477	oc.43.500	43.048		102	101
HMELJ	ha	149,49	152,99	152,99	105	102	100
	kg	265.973	253.925	266.815		95	95
	kg/ha	1.779	1.670	1.744		94	96
TRAVNO DETELJNE MEŠANICE	ha		34,1	35	34,1		97
	kg		oc.358.000	350.000			102
	kg/ha		oc. 10.500	10.000			105
DETELJA - SEME	ha		5	5	0		100
	kg		oc.2330	2500			93
	kg/ha		466	500			93
TRAVE - SEME	ha		15	15	0		100
	kg		oc.14.380	15.000			99
	kg/ha		oc. 988,66	1.000			99
KRIŽNICE SEMENSKA	ha	10	15,6	16	5		
PITANCI	kg	766.312	488.254	610.000		64	80

PO KOLIČINAH SKORAJ DVE POVPREČNI TRGATVI, PO KAKOVOSTI PA IZREDEN LETNIK OB BOKU LETNIKOMA STOLETJA

VINSKA LETINA 1997

Naše vinske kleti so letos polne, kot doslej še niso bile. Rekordni odkup 420 vagonov grozdja izpred petnajstih let smo letos dvignili kar na 501,5 vagonov ali 5 milijonov in 15 tisoč kilogramov. Lani smo – za primerjavo – prevzeli na stiskalnici 326 vagonov grozdja, medtem ko je bila naša dosežanja povprečna letina 270 vagonov; letošnja je torej skoraj podvojila doseganje povprečne letne količine. Poldrugo desetletje stara stiskalnica z zmogljivostjo 300 ton grozdja na dan je med letošnjo trgatvijo dnevno zmogla celo do 400 ton in na velikansko srečo kakšne večje okvare pri tem ni bilo. V kletih je še kakšnih 10 vagonov vina lanskega letnika in tega bomo prodali predvidoma že v januarju. Z letošnjim letnikom pa smo dobili za dve leti odličnih vinskih zalog.

Direktor Vinarstva **Andrej Sajko** ne more skriti zadovoljstva nad kakovostjo letošnjega vinskega pridelka: "Izreden je. Tako zdravega grozdja doslej še nismo prevzeli. Izredno ugodne so bile kisline in zato je treba pametno kletariti; zdaj smo opravili že drugi letošnji pretok. Letošnji letnik bi bilo z letniki stoletja, kot sta bila 1983 in 1993, nesramno primerjati. Izvrsten je, približal se je omenjenima letnikoma, morda je zdravemu grozdu manjkalo nekaj botritisa, zato bodo posamezne sorte še posebej zanimive. Primerjati pa jih ni mogoče, kot je nemogoče reči, kateri od treh ljudi je v celoti boljši, četudi po posameznih lastnostih to še lahko ugotovimo."

VITEZ

Letošnjega 1. oktobra smo na trg poslali tudi novo blagovno znamko vina Vitez. Uvajanje novosti je povsod zapleten in dolg proces, mi pa že lahko rečemo, da smo zadeli v polno. Vitez spada cenovno v srednji razred vin, sestavljata ga šipon in laški rizling, doslej pa smo ga prodali že 125 tisoč steklenic, litrskih in butelj. Vitez bo ostal polsuho vino, doslej pa nam na trgu ni prevzel naših kupcev Haložana, le nekoliko manj laškega rizlinga in šipona prodamo, odkar je Vitez v trgovinah.

Tudi strokovna ocena vina za drugo serijo polnitve Viteza je bila izredno ugodna, saj je manjkala le desetinka odstotka, da bi dobil oceno za vrhunsko vino. In kot posebnost prihodnjega leta naj izdamo skrivnost, da bomo za širjenje naše palete pripravili še rdečega Viteza.

Toda trgatev pred novim letom še ni končana. Pravkar so potrgani sauvignon in traminec ter laški in renski rizling pozne trgatve. Nekaj laškega rizlinga pa čaka na ledeno trgatev. Poskusno pa je letos ostalo za ledeno vino nekaj naše avtohtone in skoraj že iztrebljene sorte ranfol in če nam bo uspelo, bomo prvič, prvi in edini imeli takšno ledeno vino kot posebnost vinskega sortimenta naše kleti.

TEHNOSEKVIS OBNOVIL SEKVISNE PROSTORE

Tehnoservis je v jesenskem obdobju uspešno zaključil obnovo prostorov za servisno dejavnost. S to pridobitvijo bo lahko nudil še kvalitetnejše storitve kupcem novih avtomobilov in tudi drugim, ki zaupajo servisiranje avtomobilov Tehnoservisu.

TOVARNO MOČNIH KRMIL VODI MARJAN GOZNIK

S 1. decembrom 1997 je glavni direktor na njegov predlog razrešil direktorja Tovarne močnih krmil, mag. Davorina Kralja, in za vršilca dolžnosti direktorja TMK do imenovanja novega direktorja imenoval Marjana Goznika.

Po mnenju Ministrstva za informiranje RS se za glasilo KK plačuje davek od prometa proizvodov v višini 5 odstotkov.